

„A Magyar Haza Szabadságáért...”

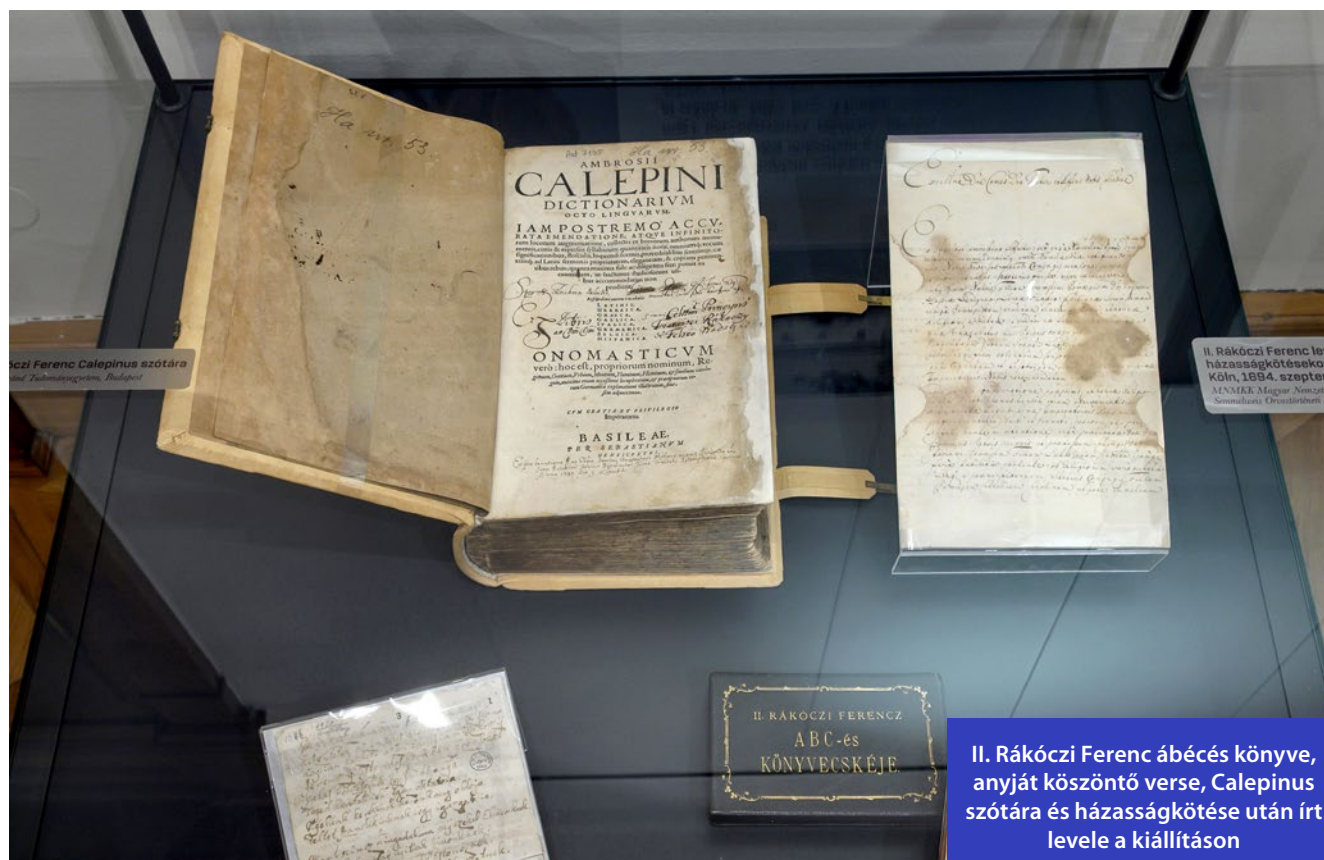
Időszaki kiállítás Sárospatakon

II. Rákóczi Ferenc születésének 350. évfordulóját köszöntő időszaki kiállítás nyílt a Magyar Nemzeti Múzeum Rákóczi Múzeumában. A tárlat a fejedelem *Emlékiratai*-t és a *Vallomások*-at idézve, a teljességre nem törekedve mutatja be II. Rákóczi Ferenc életpályáját. A rendező intézmény mellett 14 múzeum, gyűjtemény és könyvtár műkincsei láthatók Sárospatakon.

A bemutatott darabok mindegyike különlegesség. II. Rákóczi Ferenc ábécés könyve 1674-ben Kassán készült. A kis Ferkó ennek segítségével tanulta a betűvetést, meghatározható látni benne irkafirkáit.

Részlet a kiállításból

II. Rákóczi Ferenc ábécés könyve, anyját köszöntő verse, Calepinus szótára és házasságkötése után írt levele a kiállításon

A felsővadászi bőr miseruha

Bárkány János, Zrínyi Ilona udvari lelkésze ajándékozta a gyermeknek. Körösy György, a Rákóczi-család hűs-
ges familiárisa őrizte meg, aki 1729-ben a sárospataki
trinitáriusoknak ajándékozta a könyvecskét. A rend
feloszlata után került az ábécéskönyv a piaristákhoz
Sátoraljaújhelyre, majd az 1880-as években Buda-
pestre. A Piarista Rend Magyar Tartománya tulajdo-
na, miként a kiállításon látható további két könyv
is: Niremberg, Juan Eusebio SJ (1595-1659) kötete
(Válogatott írásai. Lyon, 1659.) I. Rákóczi Ferenc udvari
kápolnájából való. Tarnóczi István SJ (1626-1689):
Philosophia című (Kassa, 1665.) művét az I. Rákóczi
Ferenc ábrázolás teszi különlegessé.

Ráday Pál (1677–1733) portréját Mátyóki Ádám (1673–
1757) festette 1724-25-ben, a Dunamelléki Református
Egyházkerület Ráday Gyűjteménye tulajdona. Ráday
1703-tól a fejedelem belső titkára volt, ő fogalmazta
1704-ben a „*Recrudescunt...*” kezdetű kiáltványt, ké-
sőbb a kancellária igazgatója, 1707-ben Erdély alkan-
cellárja, Rákóczi legbizalmasabb munkatársa, követe,
a béketárgyalásokon személyi megbízottja, az első
hazai hírlapunk szerkesztője.

A *Mercurius Veridicus* egy példánya is látható a kiállí-
táson, az Evangélikus Országos Gyűjtemény – Evan-
gélikus Országos Könyvtárából érkezett. 1705–1710
között rendszertelenül jelent meg Lőcsén és Bártfán.
Jelenleg a hírlap 7 számát ismerjük nyomtatott, illetve
kézíratos formában.

A felsővadászi Római Katolikus Egyházközség tulajdo-
nában lévő Rákóczi casuláról 1896-ban az Abaúj vár-
megyei monográfiából értesült a közönség.
A hagyomány szerint a fejedelem által lőtt őz bőréből
készült a miseruha, 1707-es évszáma datálja. A Sáro-
spataki Római Katolikus Egyházi Gyűjtemény őrzi.

Mikes Kelemen Törökországi leveleit (1717–1758) az
Egri Főegyházmegyei Könyvtár kölcsönzi. Oly gyö-
nyörűek a fejedelem íródeákjának betűi, érdemes
megpróbálkozni a kinyitott könyv olvasásával.
A „Magyar Haza Szabadságáért...” című kiállítás
2026. április 30. és október 31. között várja
a látogatókat.

DR. TAMÁS EDIT

Magyar Nemzeti Múzeum

Rákóczi Múzeuma

Fotó: Gombos Levente